

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra ZÜMRÜT SELÇUK tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ
İzmir Milletvekili

Pandemi tedbirleri kapsamında ciddi ülkelerde işyerleri kapatılmış, işçiler ücretli izne çıkarılıp iş güvencesi verilmişken, salgın grafiğinin tırmanışta olduğu Türkiye'de iş yerleri çalışmaya devam etmektedir. Hükümetin 'Evde kal' çağrılarının işçileri kapsamaması, çalışanların evde kalmalarını sağlayacak 'ücretli izin, iş güvencesi' gibi alt yapı düzenlemeleri yapılmaması nedeniyle işçiler çalışmaya mahkum edilmiş, adeta salgınla baş başa bırakılmıştır. Salgın sebebiyle herkese sosyal mesafe çağrısı yapılırken işçilerin toplu taşımada ve çalışırken zorunlu olarak bir arada olmaları sadece çalışanların değil eve gittiklerinde hane halkını da tehdit etmekte, salgının geometrik yayılmasına zemin hazırlanmaktadır.

Yine iş yerlerinin gerekli iş güvenliği önlemi almadıkları, salgın sebebiyle kapatılan yemekhaneler gerekçe gösterilerek işçilere yemek olarak ekmek arası ıspanak verildiği yönünde bilgiler basına yansımıştır.

Bayburt Grup'un yüklenici olduğu Bakırköy Meydanı'nda bulunan metro şantiyesinde çalışan işçilerden Bedirhan ASLAN öğle yemeği olarak işyerinde poşet içinde dağıtılan ekmek arası ıspanak ve kirli lavaboların görüntüsünü sosyal medyada paylaşarak çalışma koşullarındaki vahim duruma dikkat çekmek istemiştir. Bedirhan ASLAN'ın yemek molası esnasında çektiği görüntüleri sosyal medyada paylaşması gerekçe gösterilerek iş kanununa aykırı bir şekilde işten atılmış, içerde bulunan alacakları ve maaşı ise kendisine verilmemiştir. Ayrıca Bedirhan

Aslan ve kendi gibi işten atılan yüzlerce gurbetçi emekçi korona önlemleri çerçevesinde getirilen seyahat kısıtlaması sebebiyle memleketlerine de dönememekte, kalacak yer, barınma sorunu yaşamaktadırlar. İşten atılan çoğu inşaat işçisi emekçilerin memleketlerine dönmek için Vali, Kaymakam ve Emniyete yaptıkları başvuruları da cevapsız kalmaktadır.

Aynı şekilde Tır şoförü olarak geçimini sağlayan Malik Yılmaz'ın sosyal medyada paylaşmış olduğu *"Evde kal Türkiye. Nasıl kalalım baba. Emekli, memur, zengin değilim. İşçiyim. TIR şoförüym. Çalışmasam ekmek yok. Elektrigimi, suyum, kiramı ödeyemem. Bunları ödememek ölmekten beter zaten. Ha senin lafınla evde kalarak açlıktan ölmüşüz ya da virüsten. Ama beni bu virüs öldürmez, senin düzenin öldürür"* ifadeleri nedeniyle gözaltına alınması ve adli kontrol ve yurt dışı yasağı ile serbest bırakılmasının ardından *"galiba işsiz kaldım"* sözleri de basında yer almıştır.

Çalışanların Korona Virüs salgınına karşı korunmadığı yetmezmiş gibi hayatları açısından ciddi ve yakın bir tehlikeye karşı ses çıkartmaları, seslerini medya aracılığı ile duyurmaları sebebiyle işten atıldığı, gözaltına alındığı bir ülkede demokrasinin kırıntısından bahsedilemez. İşçilerin açlıkla, gözetilmeyle terbiye edilmek istenmeleri, seyahat engeli sebebiyle evlerine gidemeyen gurbetçi işçilere çözüm üretilmemesi, bit taraftan 'Evde kal' çağrısı yapılırken diğer taraftan işçilerin çalışmak zorunda bırakılması çalışanlara yapılan ayrımcı, ötekileştirici, eşitsiz, zalimane uygulamalardır.

Bu bağlamda;

- 1- Bedirhan Aslan'ın Bayburt Grup tarafından iş yasasına aykırı bir şekilde işten atılmasına, hukuksuzca maaşının içerde tutulmasına, maaşının ve kazanılmış haklarının kendisine verilmemesine yönelik Bakanlığınız ne tür işlemler başlatmıştır?
- 2- Bayburt Grup'un iş yerlerinde, şantiyelerinde 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na uymama ayrıcalığı mı vardır? Bedirhan Aslan'ın paylaşımları ihbar kabul edilerek söz konusu şirket denetlenmiş midir?
- 3- Bir inşaat şirketinde çalışan işçilerin öğlen yemeğinde ekmek arası ıspanak yiyerek sağlıklı kalması ve korona virüsü salgınına karşı bağışıklık sistemlerini koruyabilmesi mümkün müdür?
- 4- İşten atılan, işsiz kalan gurbetçi işçilerin memleketlerine dönüşleri nasıl sağlanacaktır? Memlekete dönünceye kadar bu işçilerin sağlıklı barınma, beslenme, hijyen vb. ihtiyaçlarını Bakanlık karşılayacak mıdır?

- 5- Korona Virüs salgınının ülkemizde görülmeye başlandığı 2020 Mart ayı itibarı ile işten çıkarılan işçi sayısı kaçtır?
- 6- İşçilerin 'Evde Kal'ması için nasıl bir planlamanız vardır? Bakanlığınızın en riskli çalışanlardan başlamak üzere ücretli izin, iş güvencesi, gelir garantisi sağlayacak önlemler almaya yönelik bir çalışması olacak mıdır?
- 7- İşsizlik Sigortası Fonunda 1 Mart 2020 tarihi itibarı ile kaç lira vardır? Pandemi ile mücadelede işçiler için bu meblağın ne kadarı harcanmıştır?
- 8- İşsizlik Sigortası Fonu'ndan yararlanma koşullarını yeniden değerlendirmeye ve işsizlik sigortasından yararlanma koşulları aranmaksızın üretimin durduğu tüm işyerlerindeki çalışanların ücretlerinde herhangi bir kesinti olmadan kısa çalışma ödeneğinden yararlanmasına yönelik bir çalışmanız var mıdır?
- 9- Bakanlığınızın üretimin zorunlu olduğu alanlarda işçilere düzenli olarak sağlık taramaları yapılması, işyerlerinin çalışma organizasyonunun salgında hijyen kuralına göre düzenlenmesine yönelik çalışmaları var mıdır?
- 10- Bakanlığınızca üretimin zorunlu olduğu alanlarda ulaşımın, çalışma koşullarının ve sosyal güvenlik sistemlerinin iyileştirilmesine yönelik ne tür tedbirler alınmıştır?
- 11- Korona Virüs salgınına karşı sendikalarla görüşmeler yaptığınıza dair basında açıklamanız yer almaktadır. İşçileri korumaya yönelik olarak hangi sendikalarla görüşmeler yapılmış ve görüşmeler neticesinde sendikaların önerileri doğrultusunda hangi tedbirler alınmıştır?
- 12- Salgın nedeniyle işlerini kaybeden kayıtlı-kayıtsız ev işçilerine ücret desteği vermeyi düşünüyor musunuz?
- 13- İşverenlerce kitlesel işten çıkarmalar ve özellikle göçmen/mülteci/sığınmacı işçilerin sınır dışı edilmeleri eylemlerinin önlenmesine dair Bakanlığınızın tedbirler almaya yönelik çalışması var mıdır?
- 14- Anayasal haklardan olan sosyal medya paylaşımı, sendikalaşma v.b. hakların kullanılması nedeni ile işverenler tarafından keyfi olarak işten çıkartılan işçilerin haklarını korumaya yönelik olarak Bakanlığınızın tedbir almaya ilişkin bir projesi bulunmakta mıdır?